

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
18 september 2024

Projectnaam
Veilig en Gastvrij betaald
voetbal

Onze referentie
5785461

nota

Beslisnota bij Kamerbrief Toezeggingen commissiedebat
voetbal 29 mei 2024

1. Aanleiding

Op 29 mei 2024 vond een commissiedebat Voetbal en veiligheid plaats. Tijdens dit commissiedebat heeft uw voorganger enkele toezeggingen gedaan aan de Kamer, te weten:

- op korte termijn te inventariseren hoeveel gemeenten werken met een vergunningplicht voor voetbalwedstrijden en hoeveel gemeenten een vierhoeksoverleg houden (tussen gemeente, politie, OM en voetbalclub) en de Kamer hierover te informeren. Daarnaast werd gevraagd inzicht te geven in de licentie-eisen die de KNVB hanteert richting betaaldvoetbalorganisaties (BVO's), en in te gaan op de uitwisseling van stewards tussen verschillende clubs en de mogelijkheden om een gedragsinterventie van Halt en de KNVB voort te zetten. Al deze punten komen in de bijgevoegde Kamerbrief aan bod.
- in de voortgangsbrief veilig en gastvrij voetbal in het najaar van 2024 de Kamer te informeren over de volgende zaken:
 - o Een update over strafbaarstelling van 'playbacken' bij spreekkoren.
 - o Een nadere uiteenzetting van schadeverhaal op ouders: wat kan er en wat gebeurt er, zowel civielrechtelijk als strafrechtelijk.
 - o Informatie over de aanpak van de 'nieuwe aanwas' inclusief preventieve maatregelen.
 - o Een tijdspad voor de vervolgstappen t.a.v. de digitale meldplicht.
 - o Een toelichting op de wijze waarop de KNVB en de Regiegroep Voetbal en Veiligheid invulling gaan geven aan een gastvrije ontvangst bij voetbalwedstrijden.

Deze laatste onderwerpen worden meegenomen in de eerstvolgende reguliere voortgangsbrief veilig en gastvrij voetbal, die naar verwachting in november aan de Kamer zal worden gezonden.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de Kamerbrief (bijlage 1a en bijlage 1b) aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Op 29 mei 2024 vond een commissiedebat Voetbal en veiligheid plaats (zie bijlage 2 voor het verslag van dit commissiedebat).
- Tijdens dit debat heeft Lid Michon-Derkzen (VVD) gevraagd om bij alle voetbalgemeenten en voor elke betaald voetbalorganisatie (BVO) te inventariseren of er gewerkt wordt met een vergunningplicht en of er een vierhoeksoverleg/vijfhoeksoverleg (gemeente, politie, OM, BVO en eventueel supportersvertegenwoordiging) plaatsvindt en de Kamer hierover nog vóór de

eerstvolgende reguliere voortgangsbrief veilig en gastvrij voetbal te informeren. De onderhavige Kamerbrief beantwoordt deze vragen van het lid Michon-Derkzen. De input hiervoor is verkregen met behulp van de BVO-gemeenten uit de Expertgroep Voetbal en Veiligheid en afgestemd met de gemeentelijke vertegenwoordiger in de Regiegroep Voetbal en Veiligheid.

- De uitkomst van de inventarisatie is als volgt. Alle gemeenten werken hetzij met een vergunningplicht, hetzij met een meldplicht voor voetbalwedstrijden. Vergunningen worden daarbij afgegeven voor een seizoen. Het is de bevoegdheid van de burgemeester om hier keuzes in te maken. Op basis van deze inventarisatie en de reguliere contacten met voetbalgemeenten bestaat niet de indruk dat hier grote knelpunten uit voorkomen. Wel wordt, conform het regeerprogramma, in overleg met gemeenten onderzocht hoe zij de vergunningverlening voor (risico)wedstrijden kunnen aanscherpen in lijn met de bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en hun lokale regierol voor voetbal en veiligheid. Om te beginnen zal het Auditteam Voetbal en Veiligheid¹ hier, als onderdeel van de monitor die het aan het ontwikkelen is, nader aandacht aan besteden zodat we hier meer kwalitatief inzicht in zullen krijgen. Met deze monitor wordt in beeld gebracht hoe landelijke speerpunten uit het beleid voor veilig en gastvrij voetbal lokaal hun weerslag krijgen.
- Het Kamerlid Van der Werf (D66) heeft tijdens het commissiedebat verzocht om een tweeminutendebat. Het tweeminutendebat staat voorsnog gepland op donderdag 10 oktober a.s. Zij wil mogelijk een motie indienen om een vergunningplicht per betaald voetbalwedstrijd te eisen om zo via strenge voorwaarden en eisen in de vergunning een vermindering van de inzet van de politie te trachten bereiken. Zij werd tijdens het commissiedebat hierin gesteund door het kamerlid Michon-Derkzen (VVD). Aangezien we nog in afwachting zijn van de uitkomst van de inventarisatie en de aanvullende aandacht die op basis daarvan nog gaat komen voor het aanscherpen van de vergunningverlening, en omdat het verlenen van een vergunning een bevoegdheid van de burgemeester is, zijn wij geen voorstander van een van bovenaf opgelegde vergunningplicht en zullen een dergelijke motie ontraden. Dat laat onverlet dat het verminderen van politie-inzet rondom voetbalwedstrijden een aandachtspunt is, waar op verschillende manieren op wordt ingezet met de samenwerkende partners en ons richtinggevend kader (o.a. door verplichte inzet van stewards en beveiligers en door pilots gastvrijheid door bvo's), zie hierover in de toelichting meer.
- Het Kamerlid Aardema (PVV) heeft aangekondigd dat hij een motie overweegt in te dienen om uitwisseling van stewards tussen clubs gemakkelijker te maken. Daarom wordt in deze Kamerbrief ook op dit onderwerp ingegaan: met een wetswijziging zal een eenvoudiger uitwisseling van stewards gerealiseerd worden, waarmee het proces van aanvraag en toestemming bij Bureau Korpscheftaken vergemakkelijkt wordt (minder bureaucratie, snellere procedure). Dit antwoord is afgestemd met de directie DRB die gaat over de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus en DGPenV die gaat over bureau Korpscheftaken van de politie.
- Tot slot is aan het lid Van Nispen (SP) toegezegd mee te denken met de structurele financiering voor de effectieve gedragsinterventie van de KNVB en Halt voor jongeren die zich misdragen op de amateurvelden. De huidige financiering

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Datum
18 september 2024

Onze referentie
5785461

¹ Het Auditteam Voetbal en Veiligheid is ingesteld door de minister van Justitie en Veiligheid en doet onderzoek naar ingrijpende incidenten bij het betaald voetbal in Nederland. Het doet onderzoek en analyseert trends in gedrag van voetbalsupporters. Ook adviseert het Auditteam organisaties over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld.

komt van het ministerie van VWS, maar deze houdt op. Aan structurele financiering zitten juridische en financiële beperkingen. We zijn echter nog in gesprek met onder meer VWS en Halt om te kijken of er niet toch mogelijkheden zijn om deze interventie ook voor de langere termijn te behouden gezien het feit dat de interventie effectief lijkt te zijn. Ook op dit onderwerp gaan we in de Kamerbrief in. Het antwoord is afgestemd met het ministerie van VWS en de brief doorloopt ook daar de lijn naar SJPS voorafgaand aan verzending aan de Kamer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Datum
18 september 2024

Onze referentie
5785461

4. Toelichting

Voetbal in regeerprogramma

In het hoofdlijnenakkoord en het regeerprogramma wordt aandacht besteed aan voetbal. In het regeerprogramma is de inzet voor de komende periode als volgt verwoord:

"Om ongeregeldheden rond voetbal verder terug te dringen, hooligans hard aan te pakken en ruimte te creëren voor gastvrij wedstrijdbezoek voor goedwillende supporters, zet het kabinet in op verschillende maatregelen, mede geïnspireerd op het 'Engelse model', waar high trust – high penalty het uitgangspunt is. Dit sluit aan bij het Versterkingsplan Veilig en Gastvrij Voetbal dat de komende jaren verder uitgevoerd wordt. Aanvullend wordt in seizoen 2024-2025 in drie gemeenten geëxperimenteerd met de digitale meldplicht voor hooligans aan wie een meldplicht is opgelegd gekoppeld aan een gebiedsverbod. Bij succesvolle afronding hiervan zullen de mogelijkheden voor bredere implementatie van de digitale meldfaciliteit, afhankelijk van de beschikbare financiële middelen, nader worden bekeken. In overleg met gemeenten wordt onderzocht hoe zij de vergunningverlening voor (risico)wedstrijden kunnen aanscherpen in lijn met de bevoegdheden van de burgemeester op het terrein van openbare orde en hun lokale regierol voor voetbal en veiligheid. Ook onderzoekt het kabinet in overleg met de KNVB hoe betaald voetbalorganisaties strenger kunnen handhaven op het KNVB-verbod op gezichtsbedekkende kleding bij wedstrijden."

In de voortgangsbrief in november zullen we ingaan op de stand van zaken t.a.v. de uitwerking van deze punten.

Hoofdlijnen beleid veilig en gastvrij voetbal

Bij wijze van achtergrond volgt hier een korte toelichting op het huidige Nederlandse beleid ten aanzien van veilig en gastvrij voetbal. Dit is neergelegd in het uit 2021 stammende *Richtinggevend kader gastvrij en veilig voetbal*. Dit kader bouwt voort op eerdere beleidskaders, maar vormt tegelijkertijd een antwoord op toegenomen agressie en openbare ordeverstoringen rondom het voetbal tijdens de coronaperiode. Naar aanleiding van meerdere ernstige incidenten en mede geïnspireerd op de aanpak in het Verenigd Koninkrijk is in 2023 vervolgens een versterkingsplan opgesteld, dat het eerdere plan incorporeert, met enkele concrete speerpunten:

1. Ruimte voor en samenwerking met supporters
2. Gezamenlijke aanpak van personen en groepen die zich in en rondom het voetbal misdragen
3. Inclusiviteit in voetbal bevorderen en discriminatie en racisme tegengaan
4. Stevige governance en organisatie rondom voetbal en voetbalwedstrijden

Kern van de aanpak is dat gewone voetbalsupporters niet moeten lijden onder het kleine deel (circa 1 à 2%) dat zich misdraagt; dus gastvrijheid voorop en zo min mogelijk collectieve, beperkende maatregelen zoals lege vakken en buscombi's (de verplichting om met een georganiseerde bus vanaf één opstappunt naar het stadion te reizen). Degenen die zich niet weten te gedragen en geweld plegen of de openbare orde verstoren, dienen hard aangepakt te worden. Hiertoe beschikken de betrokken partners over een mix aan civielrechtelijke (stadionverboden en boetes van club en KNVB), strafrechtelijke en bestuursrechtelijke instrumenten.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

Datum
18 september 2024

Onze referentie
5785461

De verantwoordelijkheid voor de veiligheid en openbare orde rondom een voetbalwedstrijd ligt op lokaal niveau. Gemeenten hebben daar de regie en zij werken samen met politie, OM en de BVO om te zorgen dat wedstrijden veilig en gastvrij verlopen. De burgemeester beschikt daarbij over meerdere bestuursrechtelijke instrumenten. Zo kan hij een vergunningplicht opleggen aan BVO's en in de vergunning aanvullende eisen stellen t.a.v. bijvoorbeeld inzet van stewards en beveiligers, aantal toeschouwers et cetera. Ook kan een burgemeester op basis van de wet Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (wet MBVEO) een gebiedsverbod met meldplicht opleggen aan mensen die zich misdragen hebben bij voetbalwedstrijden en bij wie er risico op herhaling is. In dit kader wordt ook gewerkt aan het creëren van een meldfaciliteit die het mogelijk maakt een digitale in plaats van fysieke meldplicht op te leggen. Degene met een meldplicht hoeft dan niet op een fysieke locatie (politiebureau) langs te komen om aan te tonen dat hij zich niet op een bepaald tijdstip in het verboden gebied bevindt, maar kan dit doen via een digitale meldmogelijkheid – de digitale meldplicht.

Landelijk worden de strategische beleidslijnen (zoals het bovengenoemde versterkingsplan) ontwikkeld en uitgezet door de Regiegroep Voetbal en Veiligheid, die daarin wordt bijgestaan door de Expertgroep Voetbal en Veiligheid. Beide groepen staan onder voorzitterschap van het ministerie van JenV. Verder maken KNVB, politie, OM en een vertegenwoordiging van gemeenten er deel van uit. Het Supporterscollectief Nederland is lid van de Expertgroep en sluit periodiek aan bij de Regiegroep. Het ministerie van VWS en het Auditteam Voetbal en Veiligheid zijn agendalid.

De Tweede Kamer wordt twee keer per jaar (circa mei en circa november) geïnformeerd over de voortgang op het dossier. Bij de tweede voortgangsbrief, die in november uitgaat, worden de incidentcijfers over het afgelopen seizoen gedeeld met de Kamer.

4.1. Politieke context

Op het meest recente commissiedebat over voetbal en veiligheid is eerder in deze nota al ingegaan. In de Tweede Kamer is veel aandacht voor de incidenten in het betaald voetbal. Voorheen werd voetbal meegenomen in het halfjaarbericht Politie aan de Kamer. Sinds de halve finale KNVB-bekerwedstrijd Feyenoord – Ajax in april 2023 (het aansteker incident met Davy Klaassen) en de toename van en toegenomen media-aandacht voor incidenten rond voetbalwedstrijden zijn er afzonderlijke voortgangsbrieven over voetbal en veiligheid naar de Kamer gestuurd. Zodra de KNVB, de politie en het OM hun cijfers omtrent incidenten in seizoen 2023-2024 bekend maken (medio oktober) zal er een nieuwe brief over de stand van zaken rond voetbal en veiligheid worden verstuurd.

Punten die vaak naar voren komen in debatten en Kamervragen zijn onder andere de wens om politie-inzet rond voetbalwedstrijden terug te dringen, de roep om degenen die zich misdragen bij het voetbal hard aan te pakken en het verzoek om te zorgen voor een snelle invoering van de digitale meldplicht.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Integrale Veiligheid

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
18 september 2024

Onze referentie
5785461

Bijlage(n)

- 1a. Kamerbrief n.a.v. toezeggingen commissiedebat voetbal en veiligheid d.d. 29 mei 2024 plus
- 1b. Bijlage bij Kamerbrief: Licentie-eisen KNVB
2. Verslag commissiedebat voetbal en veiligheid d.d. 29 mei 2024
3. Kamerbrief veilig en gastvrij voetbal 26 september 2023
4. Kamerbrief veilig en gastvrij voetbal 24 januari 2024